יכול לחזור בו אפילו בחצי היום -

He can quit even in the middle of the day

OVERVIEW

asked רבא והמגביה מציאה לחבירו והמגביה מציאה is not קונה, why is the rule that the מציאה of a worker belongs to the בעה"ב (under certain circumstances). בעה"ב answered that a פועל is different from a 'regular' חופס הופס יד פועל כיד בעה"ב is ידו asked how you can say that יד פועל כיד בעה"ב וידו אפילו בחצי היום is פועל לחזור בו אפילו בחצי היום is פועל מדרוש הידוש when יכול לחזור בו אפילו בחצי היום is, and why it was necessary to cite him.

מוספות asks:

ואם תאמר ומאי קא משמע לן והלא בפרק האומנין (לקמן דף עז,א)

And if you will say; and what is רב teaching us (by saying that a פועל יכול 'teaching us (by saying that a פועל יכול 'לחזור בו וכו'); for in פרק האומנין

– לא פליגי רבי דוסא ורבנן

ר' דוסא and the רבנן do not argue whether a פועל is permitted to quit באמצע, for all agree that he may quit -

אלא דרבי דוסא סבר דיד פועל על התחתונה¹ ורבנן סברי דידו על העליונה² But rather their argument is that ד' דוסא maintains that the worker has the 'weaker hand', and the רבנן maintain that the worker has the upper hand -

אבל לכולהו יכול לחזור בו³

But all (ר' דוסא ורבנן) **agree that** the worker **can quit,** so what is ב teaching us when he rules that 'יכול לחזור בו וכו'.

מוספות answers:

– ויש לומר דקא משמע לן דיכול לחזור בו וידו על העליונה כרבנן

And one can say; that רב teaches us that worker can quit and ידו על העליונה, like the רבנן.

¹ The worker was hired for ten אוז for a day's work. The worker decides to quit after working half the day. However the price of labor increased and it cost now twelve אוזים per day to hire a worker (six אוזים for a half-day). According to ר' דוסא the owner deducts six אוזים from the pay of the original worker (for he needs to pay the new worker six אוזים for the remainder of the day's work) and pays the original worker four אוזים for half-a-day's work. The worker loses a אידו על התחתונה.

² See previous footnote # 1. According to the רבנן the workers receive half their wages (five זוז) regardless what it will cost the owner to hire new workers. This means יד פועל על העליונה.

³ See אמ"ה # 99 that others claim that the subtext of תוספות question is why cite בר (that פועל יכול לחזור בו that יכול לחזור בו This is answered in the end of תוספות.

אפילו אם נתייקרו פועלים בחצי היום לאחר שחזר בו לא יפחתו לו מחצי שכרו – Even if workers became more expensive after half-a-day when the worker quit, nevertheless the employer cannot deduct from half his wages which are due to him.

תוספות explains why the גמרא found it necessary to quote רב אורבנן when רב דוסא also agree that ביכול לחזור בינול יכול לחזור בינול לחזור בינול בינול בינול לחזור בינול בינול לחזור בינול בינול

-לכך מייתי מילתיה דרב דכיון דידו על העליונה אם כן אין ידו כיד בעל הבית הלכך מייתי מילתיה דרב דכיון דידו על העליונה אם כונפל And therefore the גמרא רב קרב, for since רב rules that על העליונה, this proves that the יד of the worker is not על העליונה, and therefore the question remains why is the בעה"ב זוכה in the מציאה of the מציאה סלבע"ח וכו' לבע"ח וכו'.

יכן מוכיח בפרק האומנין (שם) דסובר כרבנן בשכיר יום לא בקבלנות. And the ברק האומנין in פרק האומנין agrees with the רבנן regarding a daily hired worker but not by a contractor.

SUMMARY

יד פועל על העליונה means that פועל יכול לחזור בו ואפי' בחצי היום.

THINKING IT OVER

- 1. How did תוספות (seemingly) initially understand the proof from רב, and how does תוספות finally understand it?
- 2. According to תוספות that the proof that יד פועל is not כיד בעה"ב is from the fact that 8 ידו על העליונה, how does the גמרא subsequently reject this proof?

⁴ See footnote # 3.

⁵ The proof that יד פועל העל העליונה is only from the fact that כיד בעל הבית, but not from the mere fact that יד פועל על התחתונה (if יד פועל על התחתונה). The reason why ר' דוסא maintains יד פועל על התחתונה is [perhaps] because the פועל did something wrong; he had no permission to quit, and since his quitting caused a loss to the בעה"ב, the is responsible. However if we assume that העליונה, this implies that he is permitted to quit and therefore does nothing wrong by quitting and receives his full wages. This proves that יד ווא is not כיד בעה"ב, for he is permitted to quit. If it would be בעה"ב, then obviously the בעה"ב does not want him to quit (especially if it causes a loss to the בתה"ב. See 'Thinking it over' # 2.

⁶ The אמרא (there, perhaps) understood from the statement of רבול לחזור בו implying that he may quit פועל יכול לחזור indicating that he has full permission to do so, and therefore רבנן like the ידו על העליונה.

⁷ A contractor must suffer the loss that the בעה"ם incurs (since the פסוק of לי בנ"י עבדים applies only to a hired worker, but not to a contractor, therefore he is not permitted to quit and must suffer the loss). בע used the term פועל which indicates a hired worker and not a contractor.

⁸ See footnote # 5.